

Διδακτική Μαθηματικών II

Μάθημα 1° Εισαγωγή

Περιεχόμενο μαθήματος

- Επανάληψη
- Παράγοντες που επιδρούν στο διδακτικό σχεδιασμό
- 2-3 προαιρετικές εργασίες
- Σχέδια διδασκαλίας
  - Εργασία σε ομάδες 2-4 ατόμων
  - Βαθμός: 70% γραπτή εξέταση
30% ομαδική εργασία
- Δηλώστε τις ομάδες σας **μέσω email** μέχρι τις 6 Νοεμβρίου!

- <http://ecourse.uoi.gr>
- κλειδί: **did2009**

Επικοινωνία

- ktatsis@uoi.gr
- [twitter: tatsis_kostas](#)
- Τηλέφωνο: **2651005870**
- Ώρες συνεργασίας:
  - Τετάρτη 17:00-19:00
  - Πέμπτη 17:00-19:00

Πτυχιακές εργασίες

- Συνάντηση μετά το τέλος του σημερινού μαθήματος στο γραφείο μου.
- Όποια φοιτήτρια δεν παρευρεθεί στη συνάντηση χωρίς να ενημερώσει για την απουσία της, θα διαγραφεί.

Έκτακτο μάθημα!

- Παρασκευή 25 Οκτωβρίου
17:00-20:00 στο
Αμφιθέατρο του 1^{ου}
ορόφου!

Σκοποί Μαθηματικών (I)

1. Η κατανόηση **στοιχειωδών** μαθηματικών **μεθόδων**.
2. Η καλλιέργεια της μαθηματικής **γλώσσας** ως μέσο επικοινωνίας.
3. Η εξοικείωση με τη διαδικασία παραγωγής **συλλογισμών** και την **αποδεικτική διαδικασία**.
4. Η ανάπτυξη της ικανότητας **επίλυσης προβλημάτων**.

Σκοποί Μαθηματικών (II)

5. Η ανάδειξη της δυνατότητας **εφαρμογής** και πρακτικής χρήσης των μαθηματικών.
6. Η ανάδειξη της **δυναμικής διάστασης** της μαθηματικής επιστήμης (ιστορική εξέλιξη των μαθηματικών εργαλείων, συμβόλων και εννοιών).
7. Η καλλιέργεια **θετικής στάσης** απέναντι στα μαθηματικά.

Χαρακτηριστικά δασκάλου

- γνώση του περιεχομένου
- **παιδαγωγική γνώση του περιεχομένου**
- γνώση του προγράμματος σπουδών
- θετική στάση απέναντι στα Μαθηματικά

Παιδαγωγική γνώση περιεχομένου

- (Γιατί) είναι σημαντικό αυτό που θα διδάξω;
  - Ποιες από τις έννοιες είναι οι πιο σημαντικές;
- Πώς θα διαπιστώσω τι ξέρουν ήδη οι μαθητές μου;
- Πώς θα συνδέσω τη νέα γνώση με αυτό που ξέρουν;
- Κάτω από ποιες διαφορετικές οπτικές μπορώ να το εξετάσω;
  - π.χ. διαθεματικότητα
- Οι ερωτήσεις του βιβλίου «προκαλούν» τους μαθητές;
  - Αν όχι, τι μπορώ να ρωτήσω;
  - Ποιο είδος απάντησης περιμένω;
  - Τι είδους λάθη;
- Πώς ξέρω ότι οι μαθητές μου «έμαθαν»;

Παιδαγωγική γνώση περιεχομένου

- (Γιατί) είναι σημαντικό αυτό που θα διδάξω;
  - Ποιες από τις έννοιες είναι οι πιο σημαντικές;
- Πώς θα διαπιστώσω τι ξέρουν ήδη οι μαθητές μου;
- Πώς θα συνδέσω τη νέα γνώση με αυτό που ξέρουν;
- Κάτω από ποιες διαφορετικές οπτικές μπορώ να το εξετάσω;
  - π.χ. διαθεματικότητα
- Οι ερωτήσεις του βιβλίου «προκαλούν» τους μαθητές;
  - Αν όχι, τι μπορώ να ρωτήσω;
  - Ποιο είδος απάντησης περιμένω;
  - Τι είδους λάθη;
- Πώς ξέρω ότι οι μαθητές μου «έμαθαν»;

17 Μετρώ και εκφράζω το μήκος

Μετρώ και εκφράζω το μήκος

Πώς μπορώ να αναφέρομαι το μήκος του μήτρου;

α. Συμπληρώνουμε κελιά με: μέτρα, δεκαμέτρο, εκατοστόμετρο, κίλιο-σήμερα και χιλιάμετρο:

 Το ύψος του είναι 2.917 _____.	 Το βάθος του είναι 20 _____.	 Η απόσταση Αθήνα - Θεσσαλονίκη είναι 500 _____.
 Το ύψος της Στίλλας είναι 138 _____.	 Το πλάτος της πόρτας είναι 9 _____.	 Το μήκος της γέφυρας είναι 25 _____.
 Η περιφέρεια της μέσης του Νεότη είναι 65 _____.	 Το ύψος του ποτηριού είναι 18 _____.	

β. Συμπληρώνουμε με **μεγαλύτερο** ή **μικρότερο**:

- Το ύψος του Ολύμπου είναι _____ από 2 μ.
- Το πλάτος της πόρτας είναι _____ από 1 μ.
- Το μήκος της γέφυρας είναι _____ από 1 εκ.

β. Βρούμε τον τρόπο να υπολογίσουμε την περιφέρεια της μέσης μας, χρησιμοποιώντας κάποια από τα παραπάνω "εργαλεία".

* Χάρτσας * Κίλιος * Γαλλικό μέτρο * Φαίδι * Κόλλα

- **Σημειώστε τα:**
  - ρήματα
  - ουσιαστικά
  - επίθετα

Εργασίες

1) Συμπληρώνω τον πίνακα :

	μέτρα	δεκαμέτρα	εκαπομέτρα	χιλιομέτρα
1 μέτρο	1	10	100	1,000
3 μέτρα				
μισό μέτρο	0,5			
πενήντα μέτρα			550	

2) Συμπληρώνω κατά λέξη :

- Το 1μ. ισοδυναμεί με ..... μέτρα.
- Το 2,5 μ. ισοδυναμεί με ..... μέτρα.

3) Συμπληρώνουμε ό, τι λείπει :

1 χιλιομέτρο ($\frac{1}{1000}$ του μ.) ή 0,001 μ.

1 εκαπομέτρο ($\frac{1}{100}$ του μ.) ή ..... μ.

1 δεκαμέτρο ($\frac{1}{10}$ του μ.) ή 0,1μ.

4) Με το γραμμικό μέτρο δένουμε τα παρακάτω μήκη. Τα αναγράφουμε με τους περισσότερο εύκολους τρόπους μετρούμε :

- 1 μ. 4 δεκ. 8 εκ.   • 111 εκ.   • 0,95 μ.
- 50 κιλ.   • 1 μ. 5 δεκ.   • 3 δεκ. 5 εκ.

Συμπέρασμα • Το ένα χιλιοστό ($\frac{1}{1000}$ του μέτρου) γράφεται και 0,001μ.
 • Μπορούμε να περιγράψουμε το αποκόλλο μιας μέτρησης με διαφορετικούς τρόπους: 1μ. 5 δεκ. 2 εκ. ή 1μ. 52 εκ. ή 152 εκ. ή 1,52μ.

- Σημειώστε τα:
  - ρήματα
  - ουσιαστικά
  - επίθετα

17 Μετρώ και εκφράζω το μήκος

Εργασίες

1) Συμπληρώνω τον πίνακα :

	μέτρα	χιλιομέτρα
1 μέτρο	1	1.000
3 μέτρα		
μισό μέτρο	0,5	
πενήντα μέτρα		550

2) Συμπληρώνω κατά λέξη :

- Το 1μ. ισοδυναμεί με ..... μέτρα.
- Το 2,5 μ. ισοδυναμεί με ..... μέτρα.

3) Συμπληρώνουμε ό, τι λείπει :

1 χιλιομέτρο ($\frac{1}{1000}$ του μ.) ή 0,001 μ.

1 εκαπομέτρο ($\frac{1}{100}$ του μ.) ή ..... μ.

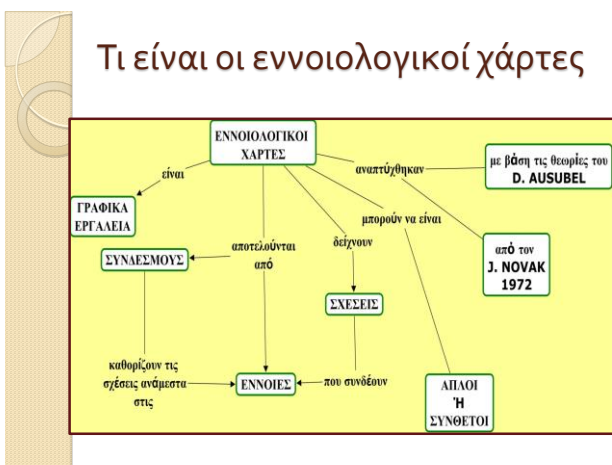
1 δεκαμέτρο ($\frac{1}{10}$ του μ.) ή 0,1μ.

4) Με το γραμμικό μέτρο δένουμε τα παρακάτω μήκη. Τα αναγράφουμε με τους περισσότερο εύκολους τρόπους μετρούμε :

- 1 μ. 4 δεκ. 8 εκ.   • 111 εκ.   • 0,95 μ.
- 50 κιλ.   • 1 μ. 5 δεκ.   • 3 δεκ. 5 εκ.

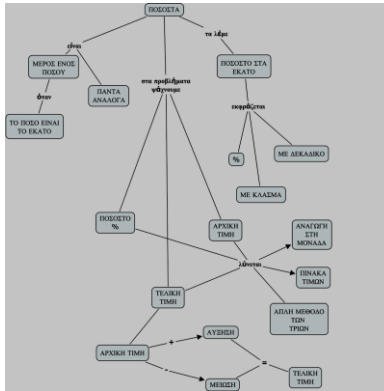
Συμπέρασμα • Το ένα χιλιοστό ($\frac{1}{1000}$ του μέτρου) γράφεται και 0,001μ.
 • Μπορούμε να περιγράψουμε το αποκόλλο μιας μέτρησης με διαφορετικούς τρόπους: 1μ. 5 δεκ. 2 εκ. ή 1μ. 52 εκ. ή 152 εκ. ή 1,52μ.

(Γιατί είναι σημαντικό αυτό που θα διδάξω; Ποιες από τις έννοιες που περιέχονται στο βιβλίο είναι οι πιο σημαντικές; Πώς θα διαπιστώσω τι ξέρουν ήδη οι μαθητές μου; Πώς θα συνδέσω τη νέα γνώση με αυτό που ξέρουν; Οι ερωτήσεις του βιβλίου «προκαλούν» τους μαθητές; Αν όχι τι μπορώ να ρωτήσω; Ποιο είδος απάντησης περιμένω; Τι είδους λάθη; Πώς ξέρω ότι οι μαθητές μου «έμαθαν»;

- ### Τι είναι οι εννοιολογικοί χάρτες
- Βασικά χαρακτηριστικά:
- βασίζονται σε συγκεκριμένες μαθησιακές θεωρίες
  - έχουν **ιεραρχική δομή** με την πιο γενική έννοια να τοποθετείται στην κορυφή του χάρτη και τις πιο ειδικές να ακολουθούν
  - οι σύνδεσμοι ανάμεσα στις έννοιες περιέχουν **φράσεις** που περιγράφουν τη σχέση μεταξύ των εννοιών που συνδέουν.

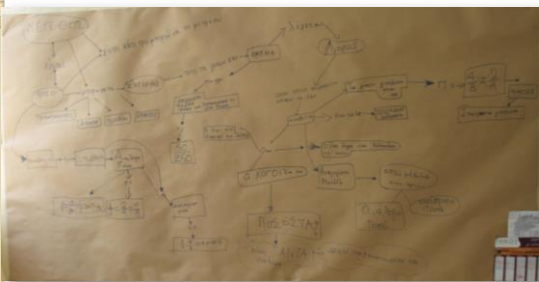
Εννοιολογικός χάρτης

Χρήσεις του εννοιολογικού χάρτη

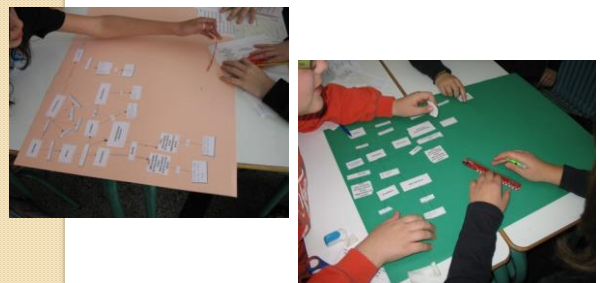

Συμπλήρωση εννοιολογικού χάρτη

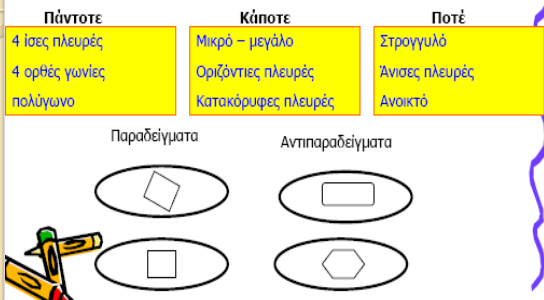

Δημιουργία εννοιολογικού χάρτη

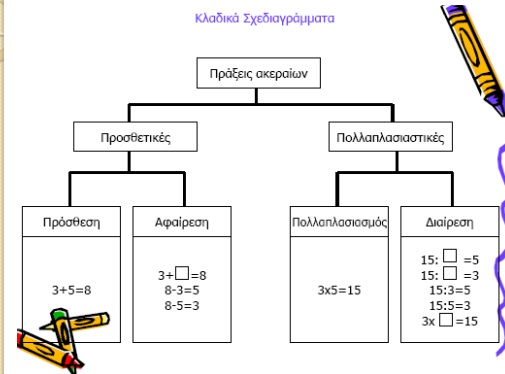
... και λεκτική περιγραφή του

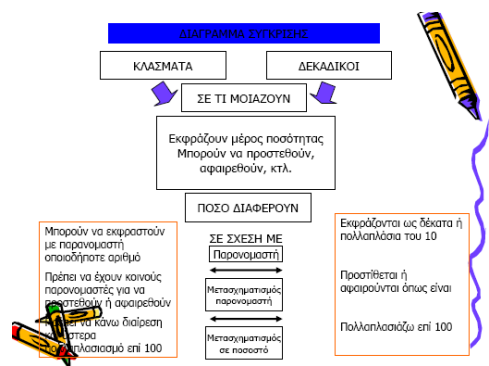
Εννοιολογικές αναπαραστάσεις (1)

Εννοιολογικές αναπαραστάσεις (2)

Εννοιολογικές αναπαραστάσεις (3)

Εννοιολογικές αναπαραστάσεις (4)

27

Πολλαπλασιασμός κλασμάτων - Αντίστροφοι αριθμοί
ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Δραστηριότητα - Ανακάλυψη

Το παιδί της Ε. Έχουν αποφασίσει να κατασκευάσουν για τη θεατρική τους παράσταση, 5 Η Άννα και ο Μίκας αγοράζουν τις ζώνες τους από χωριστούς μέρους ενός μέρους.

Το μήκος ολόκληρης της ζώνης θα είναι πόσους;

Εάν χωματίσουμε το μισό από τα $\frac{2}{5}$ της ζώνης με $\frac{1}{2}$ της ζώνης, τότε θα έχουμε $\frac{1}{5}$ της ζώνης. Αλλά, να $\frac{1}{2}$ από τα $\frac{2}{5}$ μήκους της ζώνης.

Εάν χωματίσουμε το $\frac{2}{5}$ της ζώνης, θα χωματίσουμε $\frac{2}{5} \times \frac{1}{2} = \frac{2}{10} = \frac{1}{5}$ της ζώνης. Αλλά, να $\frac{1}{2}$ από τα $\frac{2}{5}$ μήκους της ζώνης.

Χρωματίστε τη ζώνη με 2 διαφορετικούς τρόπους, όπως προτίθεται το παιδί να μισό από τα $\frac{2}{5}$ της ζώνης.

Τα 4 διαφορετικά βήματα με έναν αριθμό: $\frac{1}{2} \times \frac{2}{5} = \frac{1}{5}$ και $\frac{2}{5} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{5}$. Η διαδικασία είναι η ίδια.

Επιλέξτε στην αριστερή κλίμακα που είναι μικρότερη από τη μονάδα, το γινόμενο τους είναι μικρότερο από κάθε κλάσμα που πολλαπλασιάζουμε.

Εργασίες

- Αντιστοιχίζω τις οδηγίες με το γεωμετρικό σχήμα που δείχνουν πώς χωρίζουμε τα $\frac{2}{5}$ σε 4 ίσα μέρη, δηλαδή πώς βρισκόμαστε το $\frac{1}{4}$ των $\frac{2}{5}$. της μονάδας ή $\frac{1}{4} \times \frac{2}{5}$ της μονάδας.
  - Α. Πάρω τη μονάδα και τη χωρίζω σε 5 ίσα μέρη. $\frac{2}{5}$ της μονάδας.
  - Β. Χρωματίζω τα 2 από τα 5 ίσα μέρη της μονάδας. $\frac{2}{5}$ της μονάδας ή $\frac{2}{5}$.
  - Γ. Χωρίζω τα 4 ίσα μέρη της μονάδας σε 4 ίσα μέρη. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα η μονάδα να χωριστεί σε 20 μέρη και να $\frac{2}{5}$ να είναι $\frac{8}{20}$.
  - Δ. Σε κάθε ένα μέρη από το δύο μέρη της μονάδας που είναι χρωματισμένα χρωματίζω μέχρι να σταματήσω να χωρίζω τα $\frac{2}{5}$ της μονάδας.
- Μια μονάδα χωρίζεται σε 4 ίσα μέρη με διαφορετικούς τρόπους:
  - σε 2 κλάσματα που το καθένα θα είναι το μισό της μονάδας: $2 \times \frac{1}{2} = \frac{2}{2} = 1$
  - σε 4 κλάσματα που το καθένα θα είναι το $\frac{1}{4}$ της μονάδας: $4 \times \frac{1}{4} = \frac{4}{4} = 1$

Οι αριθμοί 2 και $\frac{1}{2}$ ή 4 και $\frac{1}{4}$ λέγονται **αντίστροφοι**.

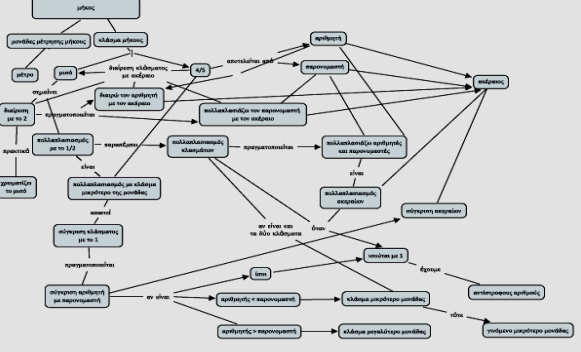
Άλλο αριθμοί λέγονται αντίστροφοι όταν το γινόμενό τους είναι 1. $\frac{2}{3} \times \frac{3}{2} = \frac{6}{6} = 1$. $\frac{5}{7} \times \frac{7}{5} = \frac{35}{35} = 1$.

Συμπλήρωση

Το γινόμενο δύο αριθμών είναι αριθμός 1 αν αυτός ο αριθμός είναι αντίστροφος.

Αν δύο αριθμοί είναι αντίστροφοι από το 1, τότε το γινόμενό τους είναι μικρότερο από 1. (π.χ. $\frac{1}{2} \times \frac{1}{3} = \frac{1}{6}$ ή $0,2 \times 0,25 = 0,05$).

Εννοιολογικός χάρτης

Πρώτη εργασία

- Ατομική ή ομαδική
- Αποστολή μέσω email ή παράδοση στο μάθημα της 30^{ης} Οκτωβρίου.
- Επιλέξετε ένα κεφάλαιο από τα σχολικά βιβλία των τάξεων Δ', Ε' ή ΣΤ'.
- Σχεδιάστε έναν εννοιολογικό χάρτη για το συγκεκριμένο κεφάλαιο.
  - Η σχεδίαση μπορεί να γίνει με το χέρι ή με κάποιο σχεδιαστικό πρόγραμμα (π.χ. **Smart Tools**)
- Επιδιώξτε οι σύνδεσμοι ανάμεσα στις έννοιες να περιέχουν φράσεις που περιγράφουν τη σχέση μεταξύ των εννοιών που συνδέουν!